

پیام استاندار آذربایجان شرقی به نشست تخصصی یکمدمین سالگرد درگذشت ستارخان

استاندار آذربایجان شرقی در پیامی به نشست تخصصی یکمدمین سالگرد درگذشت ستارخان، ضمن قدردانی از برگزارکنندگان این نشست ابراز امیدواری کرد این اقدام در مورد سایر شخصیت‌های بزرگ ایران اسلامی نیز انجام شود.

استاندار آذربایجان شرقی در پیامی به نشست تخصصی یکمدمین سالگرد درگذشت ستارخان، ضمن قدردانی از برگزارکنندگان این نشست ابراز امیدواری کرد این اقدام در مورد سایر شخصیت‌های بزرگ ایران اسلامی نیز انجام شود. متن پیام اسماعیل جبارزاده که توسط حجت‌الاسلام مرقاتی، مشاور فرهنگی استاندار در این نشست قرائت شد، به این شرح است:

بسیار مسرورم که نشست علمی تخصصی یکمدمین سالگرد درگذشت ستارخان در پاسداشت مقام و معرفی یکی از سرداران ملی ایران زمین در ام‌القرای جهان اسلام با همراهی و همگامی کتابخانه مجلس شورای اسلامی و موسسه تاریخ و فرهنگ دیار کهن و با حضور شخصیت‌های برجسته علمی برگزار می‌شود و متأسفم که مشغله‌های فراوان اجرایی توفیق را از این بنده سلب نموده تا بتوانم در آن محفل باشکوه خدمت شما حضار محترم عرض ارادت کنم.

نام ستارخان قره‌داغی با مفهوم مقاومت، شجاعت، مبارزه با اختناق و استبداد و آزادی‌خواهی در خاطره تاریخ ایران اسلامی نقش بسته است. هنوز محله امیرخیز تبریز بادگ افتخارآمیز سرداران جان بر کف خود را در پیازده ماه مقاومت در برابر یورش قوای دولتی محمدعلی شاه قاجار برای سرکوب مشروطه‌خواهان و آزادی‌طلبان تبریز پس از حمله سربازان قزاق به رهبری لیاخوف روسی در به توپ بستن مجلس مشروطه در دوم تیر ماه ۱۲۸۶ شمسی از فراسوی تاریخ پرافتخار ایران می‌شنود.

آری، ستارخان و یار هم‌سنگرش باقرخان و دیگر آزادی‌خواهان تبریز قهرمان‌خیز با مقاومت خود امید را به دیگر مبارزان در تهران و سایر شهرها که در اثر دستگیری و اعدام آزادی‌خواهان مستاصل بودند بازگردانیده و بی‌تردید این قیام تاریخ‌ساز مردم تبریز معلول چند علت اساسی بود که به اختصار برمی‌شمارم:

۱. تبریز به جهت موقعیت استراتژیک خود از دیرباز یعنی از دوره پادشاهی فتح‌الشاه در واقع پایتخت دوم کشور و مقر حکومت و سکونت ولیعهد بود. به این مناسبت بین تهران و تبریز همواره ارتباط وثیق و دایمی از طریق پست و تلگراف و رفت‌وآمد مأمورین دولتی به علت وجود کنسول‌گری و نزدیکی با کشورهای همسایه از جمله قفقاز و عثمانی وجود داشت و از این رو در حوادث مهم ایران، تبریز نقش اصلی را ایفا می‌کرد.

۲. موقعیت جغرافیایی و تجاری تبریز و وجود بازارهای مهم داد و ستد در آنجا زمینه حضور تجار و شخصیت‌های برجسته را در این شهر فراهم آورده بود که غالباً در تنویر افکار عمومی نقش ایفا می‌کردند.

۳. ایجاد مدارس جدید و انتشار روزنامه که هر دو اولین بار در تبریز دایر گردید در بیداری مردم و ایجاد زمینه قیام در برابر خودکامگی‌ها را آماده کرده بود.

۴. رفتار ستمگرانه محمدعلی میرزای ولیعهد در تبریز و شناخت عمیق مردم از اعمال فاسد و رشوه‌خواری‌های او در این ایام موجب گردید که مردم تبریز با آگاهی تمام علیه این شاه مستبد قیام کنند.

۵. مرکزیت تبریز به عنوان مهد تشیع و حضور علمای بزرگ مبارز دینی و مردم ولایت‌مدار این خطه از آذربایجان تأثیر وافر در مبارزه داشت.

باید یادآوری کنم که در آن زمان آوازه قیام مردم تبریز با رهبری ستارخان علاوه بر داخل ایران در خارج از کشور نیز طنین‌انداز شده بود. علامه قزوینی درباره مبارزات ستارخان می‌نویسد: "متدرجا شهرت او از داخل به خارج ایران سرایت کرد و شجاعت و مردانگی او در تمام دنیا انتشار یافت و غالب اوقات در جراید اروپا و آمریکا هر روز با خط درشت اسم ستارخان در صفحه اول روزنامه‌جات با تفصیل جنگ‌های او و مقاومت‌های سخت او در مقابل قشون دولتی چاپ می‌شد و خوانندگان آن جراید را قرین اعجاز و تحسین می‌نمود."

ستارخان به رغم بی‌بهره بودن از نعمت سواد، انسانی آگاه، روشن‌بین، وطن‌دوست و از ارادتمندان خاندان انمه اطهار (علیهم السلام) بود. او در برابر پیشنهاد کنسول روس جهت برافراشتن پرچم بیگانه در سردر خانه‌اش می‌گوید: "ژنرال کنسول، من می‌خواهم که هفت دولت به زیر بیرق حضرت ابوالفضل(ع) و دولت ایران بیایند، من زیر بیرق بیگانه نمی‌روم."

در پایان وظیفه خود می‌دانم از تلاش ارزشمند دست‌اندرکاران این همایش تشکر می‌کنم و امیدوارم این اقدام بایسته در مورد معرفی سایر شخصیت‌های ملی، مذهبی، فرهنگی و اجتماعی نیز صورت پذیرد. والسلام

اسماعیل جبارزاده

استاندار آذربایجان شرقی

گفتنی است نشست علمی تخصصی یکمدمین سالگرد درگذشت ستارخان سردار ملی ایران بعد از ظهر روز سه‌شنبه ۲۰ آبان در تالار شهید مدرس مجلس شورای اسلامی با همکاری کتابخانه مجلس و موسسه تاریخ و فرهنگ دیار کهن برگزار شد.

در این نشست تخصصی جمعی از اندیشمندان به ارایه مقالات خود در خصوص نقش ستارخان در مبارزات ملت ایران پرداختند.